

NOTAT

Høringsnotat vedrørende

Forslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger

4. marts 2005

J.nr.: 030203/30010-0014

030203/30010-0034

Ref.: DB/JHL/UE/AHK

Forslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger har været i høring fra den 8. december 2004 – 22. december 2004. Energistyrelsen har modtaget i alt 64 høringssvar. Det fremgår af bilag 1, hvem lovforslaget har været i høring hos, og fra hvem der er modtaget høringssvar.

I det følgende bliver høringssvarene resumeret og kommenteret.

Det skal bemærkes, at der er indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovtekniske, ændringer i lovforslaget, ud over de punkter, der omtales i det følgende.

Generelle kommentarer

Der er overvejende tilslutning til lovforslagets intentioner i høringssvarene, selvom der også i flere af svarene er kritik af enkelte af lovforslagets ordninger. Mange høringssvar giver endvidere udtryk for interesse i forbindelse med udformningen af de nye ordninger og af detaljerede regler. Fra mange sider udtrykkes ønske om at indgå i et samarbejde i forbindelse med etableringen af de nye ordninger.

Bemærkninger:

Lovforslagets generelle ambitionsniveau er fastholdt. Mange detailkommentarer vedrører selve udmøntningen af lovforslaget og vil blive inddraget i arbejdet med at udforme bekendtgørelser og de detaljerede regler for ordningerne. I den forbindelse vil samarbejdet med involverede parter blive fortsat og udbygget. Der tilstræbes en åben dialog i forbindelse med etableringen af de nye ordninger.

Indhold af energimærkningen

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (F.R.I) og Foreningen for Energi og Miljø (FFE&M), Teknologisk Institut, Lysteknisk Selskab, Dansk Handel & Service og Varmepumpefabrikantforeningen har en række detaljerede bemærkninger til indholdet af mærkningen.

Bemærkninger:

De nævnte forslag har ikke direkte konsekvenser for lovforslaget, men vil indgå i det videre arbejde med at udstede bekendtgørelser og retningslinier for konsulenternes arbejde.

Definitioner og begreber

Høringssvar fra formanden for Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme, Praktiserende Arkitekters Råd (PAR), Dansk Fjernvarme og F.R.I. kommenterer begreber og definitioner i lovforslaget. Herunder peges der på, at definitionen af energimærkning, energimærke og energiplan mv. kan begrænse mulighederne for at udvikle ordningen, og at definitionen af tekniske anlæg bør gøres bredere således, at fjernvarmeanlæg kan inddrages. Endelig er der forslag om, at definitionen af begreberne integreres i de øvrige paragraffer.

Bemærkninger:

Lovforslaget er ændret således, at der er kommet en særlig paragraf, der handler om indholdet i energimærkningen. Desuden er de øvrige definitioner integreret i de relevante afsnit. Definitionen af tekniske anlæg ændres, så fjernvarmeinstallationer inddrages. I øvrigt er lovforslagets opbygning redigeret med henblik på at øge læsbarheden.

Energimærkning af nybyggeri

En del høringssvar hilser energimærkning af nybyggeri velkommen. PAR, Rockwool, Saint-Gobain Isover A/S og FFE&M peger på behovet for, at energimærkningen foretages på et tidligere tidspunkt i forbindelse med projekteringen af bygningen. Dansk Byggeri og FFE&M er dog bekymret for meromkostninger og dobbeltarbejde, hvis der også stilles krav til projekteringen.

F.R.I, Akademisk Arkitektforening og FFE&M peger på behov for sanktioner, hvis ikke energikrav overholdes.

Dansk Ejendomsmæglerforening foreslår, at energimærkning af nye bygninger kan foregå uden besigtigelse. Omvendt udtrykker Dansk Fjernvarme bekymring ved, at der lægges op til at anvende egenkontrol i forbindelse med nye bygninger.

Bemærkninger:

Lovforslaget stiller krav om, at energimærkningen foretages af nyopførte bygninger, hvilket er i overensstemmelse med bygningsdirektivets krav. Dette sker for at medvirke til at sikre, at energikravene er overholdt i de færdige bygninger. Denne kontrolfunktion vil have en afsmittende virkning på projekteringen og udførelsen af nye bygninger. Lovforslagets krav herom er derfor fastholdt i forhold til høringsudgaven. Sanktioner for manglende overholdelse af energikravene i bygningsreglementet hører ikke under dette lovforslag. Der henvises til Byggelovens bestemmelser og den almindelige byggesagsbehandling i kommunerne.

Lavenergihuse og tilslutningspligt

Saint-Gobain Isover A/S, Dansk Byggeri og Akademisk Arkitektforening peger på behovet for øget rådgivning eller øgede incitamentter for lavenergibyggeri. Dansk Energi, FFE&M og Foreningen af Danske Elvarmebrugere foreslår fritagelse af lavenergibyggeri fra tilslutningspligt.

Bemærkninger:

Regeringen er enig i, at nyt lavenergibyggeri bør fritages for tilslutningspligt. Det fremgår af regeringens udkast til handlingsplan for en fornyet energispareindsats, december 2004. Regulering af tilslutningspligt indgår ikke i dette lovforslag, men er omfattet af varmemeforsyningsloven.

Gyldighed for energimærkning ved salg

Dansk Ejendomsmæglerforening og Akademisk Arkitektforening m.fl., finder det positivt, at gyldigheden for energimærkning ved salg forlænges. Saint-Gobain Isover A/S, Elsparefonden og formanden for Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme finder dog, at en forlængelse til 10 år er i overkanten og bør suppleres med ajourføring for at sikre, at energimærkningen er i overensstemmelse med bygningens eksisterende tilstand. DTU og Rockwool foreslår, at alle parcelhuse og andre små bygninger i stedet energimærkes regelmæssigt hvert 10. år.

Bemærkninger:

Lovforslagets formuleringer er fastholdt således, at gyldigheden for energimærkningen forlænges i overensstemmelse med regeringens regelforenklingsplan. Der kan i henhold til lovforslaget fastlægges nærmere krav til opdatering eller opfølgning, såfremt de energimæssige forhold ændrer sig.

Udbredelse af energimærkning ved salg

Dansk Byggeri, Rockwool, FFE&M, formanden for Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme og OVE peger på muligheden for at indføre sanktioner for sælgere eller udlejer, for at øge udbredelsen af energimærkningen.

Dansk Energi Brancheorganisation (DEBRA), Dansk Byggeri og FFE&M peger på muligheden for at gøre tinglysning betinget af, at der foreligger en energimærkning. Dansk Energi peger på muligheden for at stille krav om, at energimærkning indgår i salgsoptstilling eller salgsmateriale på internettet.

Bemærkninger:

Lovforslagets bestemmelser er fastholdt. Der arbejdes videre med problemstillingen med henblik på størst mulig udbredelse af ordningen, og de indkomne bemærkninger vil indgå i de videre overvejelser.

Ikke krav om energimærkning før salg

Forbrugerrådet finder, at energimærkning ved salg er unødvendig. Dansk Ejendomsmæglerforening foreslår, at energimærkning eventuelt først skal fremlægges op til en måned efter salget. Støtteforeningen for Varmesparefonden efterlyser, at der belyses alternativer til gennemførelse af energimærkning af bygninger, f.eks. ved energimærkning af bygningsdele.

Bemærkninger:

Bygningsdirektivet stiller krav om energimærkning ved salg og udleje af bygninger og lejligheder, og lovforslaget er derfor ikke ændret på dette punkt. Forslaget om efterfølgende energimærkning eller ingen energimærkning ved salg er ikke indarbejdet, da dette ikke vil være i overensstemmelse med Bygningsdirektivets mindstekrav.

Energimærkning af lejligheder

Ålborg Grundejerforening, Ejendomsforeningen Danmark, Dansk Ejendomsmæglerforening, Boligselskabernes Landsforening, Ejerlejlighedernes Landsforening og Jydske Grundejerforeninger finder energimærkning af en enkelt lejlighed u hensigtsmæssig og peger på muligheden for at anvende typiske lejligheder eller hele bygningen.

Boligselskabernes Landsforening og Advokatrådet finder, at det er ejerne af den enkelte ejerlejlighed, der skal betale for energimærkningen af de enkelte lejligheder.

Bemærkninger:

Det er på baggrund af høringssvarene i lovforslaget blevet tydeliggjort, at energimærkningen af lejligheder vil ske for typiske lejligheder som en del af en samlet energimærkning af hele ejendommen. Dette vurderes at være en billig og retvisende løsning. Da energimærkning af den enkelte lejlighed ikke sker direkte i forbindelse med salg eller udleje af specifikke lejligheder, vurderes det mest hensigtsmæssigt, at udgifterne betales af ejendommens ejer hhv. ejerforening. Udgifterne til energimærkningen kan i øvrigt fordeles blandt ejere eller lejere gennem varmeregnskabet.

Specielle krav til offentlige bygninger

Generelt er høringssvarene positive overfor, at det offentlige skal gennemføre energibesparelser. Elsparafonden peger på, at energimærkninger af offentlige bygninger bør være synlige, således at der er fuld gennemsigtighed med det offentliges energiforbrug, energiplaner og indkøb mm. Det vil lægge pres på de offentlige institutioner og synliggøre markedet for energibesparelser. Bygge-, anlægs- og trækartellet (BAT) og Rockwool anfører, at staten skal være bannerfører og være med til at trække et marked i gang. Rockwool mener desuden, at kravene til offentlige byg-

ninger ikke bør være begrænset til bygninger over 1000 m². FFE&M mener, at forslaget ikke ændrer ved de barrierer, der er for iværksættelse af energibesparelser i det offentlige.

Bemærkninger:

Lovforslaget er fastholdt på dette punkt, idet det rummer muligheder for at stille særlige krav til den offentlige sektor, herunder både stat, amt, regioner og kommuner. Offentlige ejendomme under 1000 m² vil være omfattet i forbindelse med salg. Desuden indgår en særlig indsats overfor den offentlige sektor i regeringens udkast til handlingsplan for en fornyet energispareindsats.

Omkostninger for erhvervslivet

Både Dansk Handel & Service samt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen peger på, at ændringerne i Danmark ikke må gennemføres på en sådan måde, at virksomhederne stilles overfor uforholdsmæssigt stramme krav i forhold til vores naboer. Dansk Handel & Service er imod, at den regelmæssige mærkning fremover gælder alle ejendomme større end 1000 m², idet dette er en stramning i forhold til de nuværende krav på 1500 m². Desuden mener Dansk Handel & Service, at store handelsvirksomheder med f.eks. slagteriafdeling, bageri etc. bør undtages på linie med fremstillingsvirksomheder.

Bemærkninger:

Lovforslagets ambitionsniveau er fastholdt, hvilket samlet set betyder en lettelse for erhvervslivet i forhold til de nuværende ordninger. Der er dog kommet en ændret fordeling af udgifterne. Der tages ved implementeringen af bygningsdirektivet udgangspunkt i ejendommens BBR kode, som beskriver bygningens anvendelse. Det vurderes administrativt vanskeligt at undtage handelsvirksomheder med f.eks. butikker med egne bagerier.

Forlængelse af gyldigheden af regelmæssig energimærkning

Høringssvar fra bl.a. Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation og Ejerlejlighedernes Landsforening er positive, hvad angår forlængelse af gyldigheden for den regelmæssige energimærkning fra de nuværende 1 år. Erhvervs- og selskabsstyrelsen peger på, at der generelt bør tages hensyn til erhvervslivets internationale konkurrenceevne. Elsparefonden, Dansk Drift Center, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation og FFE&M peger på, at forlængelse af gyldigheden betyder, at der ikke længere er regelmæssig dialog med de energiansvarlige i ejendommene. Høringssvarene peger derfor på behovet for at igangsætte andre aktiviteter, så fokus på energibesparelser bevares. Konkret peges der på, at der kan stilles krav om regelmæssig registrering og bedømmelse af energiforbrug, om etablering af et ”energikørekort” for driftspersonale samt pligt til årlig udsendelse af gældende energimærkning til beboere.

Bemærkninger:

Den forlængede gyldighed af energimærkningen er fastholdt i lovforslaget i overensstemmelse med regeringens regelforenklingsplan. Øvrige kommentarer vil indgå i forbindelse med den endelige fastlæggelse af gyldighedsperioden for den regelmæssige mærkning.

Tekniske anlæg

Oliefyrs Registreringsudvalget (OR-udvalget) er positiv overfor kravene om regelmæssigt eftersyn af oliefyre.

Brancheforeningen Dansk Fjernvarme samt F.R.I. foreslår, at loven udvides til at omfatte fjernvarmeforsynede anlæg ved at udvide definitionen af tekniske anlæg.

HNG/ Naturgas Midt-Nord tilslutter sig, at eftersyn af gaskedler hvert 4. år alene omfatter kedler over 100 kW. Det fremgår af lovforslaget, at eftersynet kobles sammen med de regelmæssige sikkerhedseftersyn. I den forbindelse henleder HNG/MN dog opmærksomheden på, at sikkerhedseftersyn i dag alene kræves på anlæg med en effekt over 135 kW. En udvidelse til også at omfatte energimæssige forhold vil øge omkostningerne og kræve en opkvalificering af medarbejdere. For gaskedler mellem 100 og 135 kW foreslår HNG/MN med udgangspunkt i gasselskabernes database over samtlige gaskedler at ændre eftersynet til en 'selektiv forceret udskiftningskampagne' for de energimæssigt dårligste anlæg. Dette skulle ifølge HNG/MN give mere miljø for pengene.

HNG/MN anbefaler, at overgangsperioden for eftersyn af gamle varmeanlæg (15-års eftersynet) udvides til 5 år i stedet for 3 år. Rockwool foreslår, at 15 års eftersynet kobles til en 'fuld' energimærkning af ejendommen, så der sikres en fremtidig overensstemmelse mellem kedelydelse og klimaskærmens varmetab samt andre besparelsesmuligheder. Dansk Gasteknisk Center foreslår derimod, at 15 års eftersynet kan udføres som supplement til den tilbagemelding, gasselskaberne allerede i dag giver på gamle kedler med henblik på udskiftning eller ved køb/salg af bolig.

Elsparafonden henleder opmærksomheden på fondens ordning for ventilationsanlæg – ventilationstjek og anbefaler, at data fra de gennemførte ventilationstjek udnyttes af energimærkningsordningerne. Firmaet "WindowMaster" anfører, at lovforslaget bør nævne naturlig ventilation som et alternativt system til ventilation og køling. Dansk Energi og FFE&M mener, at alle ventilationsanlæg bør omfattes, således at simple udsugningsanlæg ikke undtages fra reglerne. Desuden mener FFE&M, at eftersynene bør være årlige.

Generelt påpeger en række hørings svar, at det er af største betydning, at arbejdet i forbindelse med de tekniske anlæg udføres af fagfolk med den nødvendige uddannelse under anvendelse af egnet måleudstyr.

Bemærkninger:

Lovforslaget er fastholdt for så vidt angår regelmæssigt eftersyn af oliekedler, eftersyn af store gaskedler, varmeanlæg med kedler ældre end 15 år og eftersyn af ventilationsanlæg. Det vurderes, at en kobling mellem eftersynsordningen for store gaskedler og det regelmæssige sikkerhedseftersyn vil være den økonomisk og administrativt set mest fordelagtige løsning for brugerne. Forslaget om at udvide overgangsordningen for 15-års-eftersynet kan ikke imødekommes, da det strider imod direktivets krav. Forslaget om årlige check af ventilationsanlæg og om at udvide ventilationsordningen til også at omfatte udsugningsanlæg er ikke imødekommet, idet det vurderes at indebære uforholdsmæssigt store omkostninger.

For så vidt angår fjernvarme er der i lovforslaget foretaget en række præciseringer, således at der på et senere tidspunkt kan fastsættes regler om regelmæssigt eftersyn mv. af fjernvarmeanlæg, hvis det vurderes at kunne indføres på en hensigtsmæssig og omkostningseffektiv måde.

De generelle bemærkninger om teknikernes kvalifikationer mv. vil blive inddraget i forbindelse med arbejdet med udstedelse af bekendtgørelser og retningslinier for eftersyn og energimærkning.

Forsvarets bygninger

Forsvarets Bygningstjeneste har oplyst, at der i forbindelse med energimærkning vil være informationer, der er militært klassificerede, og at der derfor vil være behov for at aftale undtagelser fra lovforslagets bestemmelser.

Bemærkninger:

Lovforslagets bemærkninger er præciseret således, at det fremgår, at militært klassificerede bygninger, ambassader og lignende kan undtages fra lovforslaget. Spørgsmålet bliver behandlet i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelser i samarbejde med berørte parter.

Energimærkningens og eftersynsordningernes effekt

Flere hørings svar, herunder fra Rockwool, Elsparefonden, F.R.I, SID, Saint-Gobain Isover A/S, Dansk Energi og DEBRA peger på, at der er behov for at afsætte ressourcer til at understøtte de nye ordninger samt for incitamenter til at øge gennemførelsen af energibesparelser. Enkelte hørings svar, herunder fra OVE og DEBRA, er bekymrede over, at der ikke er afsat særlige midler til finansieringen af de nye initiativer.

Bemærkninger:

Lovforslaget gennemføres indenfor Transport og Energiministeriets eksisterende økonomiske rammer. Der vil ske en effektivisering og intensive-

ring af samarbejdet med relevante parter, således som foreslået i regeringens udkast til handlingsplan for en fornyet energispareindsats.

Koordinering af huseftersyn og energimærkning

Flere høringssvar, herunder fra Forbrugerrådet, DANAK samt FFE&M, ønsker øget koordination mellem energimærkning af parcelhuse og huseftersyn, så energimærkningen og huseftersyn gennemføres af den samme konsulent og eventuelt som en fælles rapport.

Bemærkninger:

Regeringen er enig i, at der er behov for en forøget samordning mellem huseftersyn og energimærkning. Det fremgår af lovforslaget, at der skal tilstræbes øget koordinering mellem de to ordninger. Der er igangsat et udredningsarbejde med henblik på at afdække, hvordan dette kan gennemføres i praksis.

Honorarstørrelser

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation foreslår, at der fastsættes maksimalhonorarer for energimærkning m.v.

Bemærkninger:

Lovforslagets fastholdes, idet det giver mulighed for at fastlægge maksimalhonorarer for konsulenternes ydelser, jf. § 24.

Godkendelse af konsulenter

Flere høringssvar, herunder fra Rockwool og Ingeniørforeningen i Danmark, udtrykker ønske om akkrediteret certificering af konsulenter og firmaer. DANAK har i sit høringssvar forskellige kommentarer og forslag til en eventuel akkrediteret certificering og bemærkninger om uvildighed m.v. DGC har forskellige forslag om efteruddannelse af konsulenter og tekniske eksperter. Sammenslutningen af Beskikkede Bygningssagkyndige ønsker, at de nuværende konsulenter kan godkendes uden prøve, mens Ingeniørforeningen i Danmark finder, at eksisterende ELO-konsulenter umiddelbart kan godkendes også til energimærkning i små ejendomme.

Bemærkninger:

Det fastholdes, at lovforslaget åbner mulighed for såvel godkendelse som akkrediteret certificering af konsulenter og firmaer. § 39 indeholder en ændringsbestemmelse til Lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom, så muligheden for at anvende akkrediteret certificering også kommer til at gælde for huseftersynsordningen. Konsulenter til de nye ordninger skal godkendes efter de regler, der vil blive fastsat i medfør af denne lov og der vil finde en særskilt godkendelse sted i forbindelse med de nye ordninger. De øvrige kommentarer vil blive inddraget i forbindelsen med fastlæggelse af kravene i bekendtgørelse.

Fælles register

En lang række høringssvar støtter oprettelsen af et fælles register og bedre udnyttelse og tilgængelighed af data. Det gælder Elsparefonden, F.R.I., Rockwool, OVE, Boligselskabernes Landsforening, Dansk Energi og Installatørernes forening TEKNIQ. Mange peger på, at adgangen til data skal ske under ikke-diskriminerende vilkår for alle parter (forskere, organisationer og andre) under hensyn til ejers tilladelse. Dansk Handel & Service understreger, at den offentlige informationsserver ikke må indeholde oplysninger om fremstillingsvirksomhed. Datatilsynet anfører i høringssvaret en række forhold, der bør tages højde for i forbindelse med oprettelsen af et register, således at dette sker i overensstemmelse med lovgivningen om registrering, behandling og offentliggørelse af persondata.

Elsparefonden tilbyder at stille viden og værktøjer til rådighed fra eksisterende ordninger. Dansk Fjernvarme finder det betænkeligt, hvis fjernvarme konkurrencemæssigt stilles anderledes end individuelle forsyninger, herunder olie, træ og andre brændsler. HNG og FFE&M peger på, at det er en betydelig opgave at etablere et fælles register.

Bemærkninger:

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget. Energistyrelsen har dog foretaget enkelte præciseringer af lovbemærkningerne om bl.a. behandling af persondataoplysninger. Energistyrelsen arbejder videre med de nævnte problemstillinger i forbindelse med etableringen af registret og etableringen af konsulentordningerne, som vil ske i overensstemmelse med persondataloven.

Overgangsordninger

F.R.I. peger på behovet for at sikre den økonomiske basis for konsulenterne ved en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den nye ordning, så der ikke opstår meget ujævn arbejdsbelastning over årene. Desuden peges på, at det skal være muligt at gennemføre energimærkning af store komplekse ejendomme over flere år.

Bemærkninger:

Lovforslaget er ikke ændret på dette punkt, men der arbejdes videre med denne problemstilling i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelser. Problemstillingen omkring komplekse ejendomme vurderes ikke umiddelbart at kunne imødekommes, da det ikke fremover bliver muligt at foretage energimærkning af ejendomme med mindre hele ejendommen er gennemgået. Problemstillingen vil dog blive nærmere vurderet.

Omkostninger til energimærkning lægges på varmeregnskabet

VENT-ordningen peger på, at omkostninger i forbindelse med ventilationsordningen bør kunne indregnes i ejendommens varmeregnskab.

Boligselskabernes Landsforening mener, at det vil medføre betydelige administrative vanskeligheder, at omkostningerne til energimærkning for store ejendomme kan lægges på varmeregnskabet for de ejendomme, der delvist opdeles i ejerlejligheder, og desuden fordi energimærkningsomkostningerne varierer fra år til år.

Socialministeriet hæfter sig ved, at forslaget om, at udgifter til energimærkning pålægges varmeregnskabet for nogle lejeres vedkommende udløser en stigning i boligudgifterne, som vil kunne medføre øgede offentlige udgifter, herunder til varmetilskud til pensionister.

Bemærkninger:

Lovforslaget er ændret således, at det bliver muligt at indregne omkostningerne i forbindelse med eftersyn af ventilationsanlæg mv. i ejendommens varmeregnskab. Samlet set er udgifterne i forbindelse med energimærkning ikke større end i dag. Det vurderes derfor, at lovforslaget ikke betyder øgede offentlige udgifter i forbindelse med varmetilskud. De øvrige kommentarer indgår i forbindelse med udarbejdelse af de detaljerede regler i bekendtgørelserne, således at der i videst muligt omfang tages højde for disse bemærkninger.

Omkostninger for husstande

Socialministeriet har anført, at der er behov for flere oplysninger om husstandenes udgifter for at kunne vurdere konsekvenserne af lovforslaget. Herunder er der påpeget et særligt behov for at vurdere konsekvenserne i forbindelse med lejligheder. Finansministeriet har efterlyst et afsnit om de samlede konsekvenser for de private husstande. Støtteforeningen for Varmesparefonden efterlyser yderligere oplysninger om omkostningerne ved lovforslagets ordninger.

Socialministeriet påpeger i øvrigt, at omkostningerne til energimærkning af nye almene boliger vil kunne fordyre byggeriet og medføre forøgede støtteudgifter for staten.

Bemærkninger:

Lovforslaget er suppleret med et nyt afsnit om de økonomiske konsekvenser for private husstande. De samlede omkostninger til energimærkning og eftersyn af tekniske anlæg i eksisterende etageejendomme ventes at blive reducerede i forhold til i dag.

Omkostningerne (ca. 10.000 – 15.000 kr.), ved energimærkning af nye ejendomme med sociale boliger er yderst begrænsede sammenlignet med de samlede omkostninger i forbindelse med nybyggeri.

Bilag 1

Hørings svar

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 48) har afgivet bemærkninger:

- Advokatrådet
- Akademisk Arkitektforbund
- Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation ABF
- Boligselskabernes Landsforening
- DANAK
- Dansk Byggeri
- Dansk Drifts Center (DDC)
- Dansk Ejendomsmæglerforening
- Dansk Energi
- Dansk Fjernvarme
- Dansk Gasteknisk Center A/S (DGC)
- Dansk Handel og Service
- Dansk Industri
- Datatilsynet
- DEBRA Dansk Energi Brancheforening
- DTU – Danmarks Tekniske Universitet
- Ejendomsforeningen Danmark
- Ejerlejlighedernes Landsforening
- Elsparefonden
- Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
- F.R.I. Foreningen af Rådgivende Ingeniører
- Finansministeriet
- Forbrugerrådet
- Foreningen for Energi & Miljø
- Forsvarets Bygningstjeneste
- Fællessekretariatet for HNG og Naturgas Midt-Nord
- IDA Ingeniørforeningen i Danmark
- Jydske Grundejerforeninger
- Lysteknisk Selskab
- OR-udvalget
- OVE Organisationen for Vedvarende Energi
- PAR Praktiserende Arkitekters Råd
- Realkreditrådet
- Formand for Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme
- Rockwool
- Sammenslutningen af Danske Elforbrugere (SDE)
- Saint Gobain – Isover A/S
- SBB Sammenslutningen af Beskikkede Bygningssagkyndige
- SID Bat Kartellet
- Socialministeriet
- Statens Forsknings- og uddannelsesbygninger (S-FoU) (for Ministeriet for videnskab, Teknologi og Udvikling).
- Støtteforeningen for Varmesparefonden i Danmark

- TEKNIQ
- Teknologisk Institut
- Varmepumpefabrikantforeningen
- VENT ordningen
- Windows Master
- Ålborg Grundejerforening

Følgende (i alt 16) har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget:

- CO-industri
- Energiklagenævnet
- Energitilsynet
- Foreningen af Registrerede Revisorer
- Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
- Forsikring & Pension
- Hovedstadens Udviklingsråd
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Justitsministeriet
- Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO)
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
- Rigspolitiets Bygningstjeneste
- Rigsrevisionen
- Undervisningsministeriet
- VE-leverandørerne

Følgende (i alt 55) har ikke afgivet høringssvar:

- ADA Associerede Danske Arkitekter
- Amtsrådsforeningen i Danmark
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme
- Byggecentrum
- Danmarks Lejerforeninger
- Danmarks Naturfredningsforening
- Dansk Erhvervsgartnerforening
- Dansk Landbrug
- DELTA Dansk Elektronik
- DONG A/S
- DS Håndværk og Industri
- ELFOR
- Elkraft
- Elsam A/S
- Eltra
- Erhvervslejernes Landsorganisation
- Erhvervs- og Byggestyrelsen
- Finansrådet
- Forbrugerstyrelsen
- Foreningen af Danske Kraftvarmeværker
- Foreningen af slutbrugere af energi

- Forskningscenter RISØ
- Forsvarsministeriet
- Frederiksberg Kommune
- Greenpeace Danmark
- Grundejernes Landsorganisation
- HTS Interesseorganisation
- Håndværksrådet
- Konkurrencestyrelsen
- Københavns Kommune
- Landbrugsrådet
- Landsorganisationen i Danmark
- Lejernes Landsorganisation i Danmark
- Maskinmestrenes Forening
- Miljøministeriet
- Miljøstyrelsen
- Naturgas Fyn
- Oliebranchens Fællesrepræsentation
- Organisationen for Vedvarende Energi
- OSS Olie- og gasbrænder Service Sæmmenslutningen
- PAR-F.R.I. Rådet
- Parcelhusejernes Landsforening
- Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme
- Registreringsudvalget for Energimærkning af Store Ejendomme
- Samvirkende Energi- og Miljøkontorer
- SBI Statens Byggeforskningsinstitut
- Skatteministeriet
- Skorstensfejerlauget
- Skov- og Naturstyrelsen
- Slots- og Ejendomsstyrelsen
- Statsministeriet
- Udenrigsministeriet
- WWF
- Ålborg Universitet